

Nyitott Ablak

Dunaszentpál Község Önkormányzatának információs lapja 2024. január XVIII. évf. 1. szám

2024. január

Eseménynaptár 2024

Fejlődik a polgárőrség

Ovisuli februárban

Véradás-már most írja be a naptárba!

Munkatársat keresünk

Anyakönyvi események

Évfordulóink

Minden Föld-Nap keringési ciklus: új év. De mi lesz jövőre?

Jósolni mindannyian szeretünk. Végül is kitaláltuk a jövő időt és feltételes módot. Már ovis altatókban is mindent látó kristálygömből, s igazmondó tükörről hallunk.

200 000 éve történt nagy genetikai és társas ugrásunk—ami az állatvilágtól elszakította az emberiséget,— legnagyobb fegyverténye az volt, hogy rájöttünk az eljövendő és lehetséges világok forgatókönyveinek létezésére. Elszántan böngésszük az újságok végén a horoszkópot—mintha 8-9 bolygó centrális erőterként együttműködne a világgal; a híradó végén várjuk az időjárás-jelentést—hogyan beborul-e a „bónamárta”, hétvégi esőt hoz-e „visikáró”, napsütést mutat-e a palóc... És tippelgetünk: 22 ember játékának eredményére, 90 és valahány számra.

A tudományos jóslás olyan grenadímars, amikor a felgyűlt rengeteg adat alapján, józan ész és a rengeteg tudományág anyagát felhasználva feltételes megállapításokat teszünk. A világ magas szinten túl bonyolult. Elvégre belátható: ha az eszméletlen sok bemeneti változóból valamelyik is másképp alakul, más a kimenetel. A számításokat már óriási gépek végzik, de a következtetéseket még az emberi idegsejtek vonják le. Az első változó a 200 000 éves

intelligens szuperragadozó: az ember. Ha birodalmakba tömörülve nem tántorogna időnként a harmadik világháború szélén, tovább elvolna. De ha az összes atom is elsülne, az emberiség már oly számos, hogy valaki túlélne. Az másik kérdés, hogy az, ami utána maradna, civilizáció lenne-e, vagy sugár(szennyezés)-hajtotta barbárság. Egyes túlhajtott eszmék hívói szívósan próbálkoznak/ tak környezetük elnéptelenedésével, sikertelenül. A legprózaibb változó a pocak. Nincs elég édesvíz és élelem, hogy megtöltsük. Hogy felvilágosítsunk: már 10 000 éve a mezőgazdaság feltalálásakor se volt a Közel-Keleten. Azóta helyzet fokozódott, pl. Egyiptomban 100 millió embert kéne megetetni 1600 km² termőterületről. Az ókorban gabonakivitelből élő nép most betevő falatért könyörög, az ottani elviselhetetlen Virág elvtársak a keresztény gabonaszállítmányokért nagyon sok politikai engedelményre rávehetőek (ld. 1977, Camp David). Az ember az állatok háziiasításával olyan kórokozókat gyűjtött önmaga köré, melyek újból és újból megpróbálják leigázni. A „szuperintelligens” lény próbálkozásai (zárójelben az áldozatok száma): kutya- leptospirozis agyhártyagyulladás (az oltások előtt 90%-os halálozás); többféle háziállat- veszettség (viszonylag ártalmatlan, de egyes közszereplőkön ragályos);

szarvasmarha-tbc (a sztreptomycin és a tej pasztőrizálása előtt 100% halálozás, ma kezelés ellenére 20%); patkány-pestis (1348: az emberiség negyede); majom-AIDS (40 millió); csirke-influenza (100 millió); nyérc, tobzoska+laboratórium-COVID-19 (valahol 6 és 31 millió közt)...Az emberkísérlet azóta is folyik. Alan Weisman azon gondolattal játszott el, hogy mi történne a világgal, ha az összes ember eltűnne. Nos, az addig embertől függő bonyolult rendszerek (atomerőmű, olajkútak) leállása miatt óriási szennyeződések történnének; a nagyvárosok betonladékká mállanának; a szántókból mezők, ligetek, majd erdőrengetegek lennének mérsékelt égövön; az egész emberi kultúrából csakis az ércbe öntött alkotások maradnának fent; a az állat és növényvilágban a szelekciós nyomás miatt megjelenének a nagy méretű egyedek. Az időjárás az embertől függetlenül is megváltozna. Ha a vulkánok gázai felfűtik a légkört, akkor üvegház, a ha sarkon szárazföld van— és a földtengely is vándorol—jégkor lesz. Az biztos, hogy, általában a Föld éghajlata melegebbé fog. Az embertől független változó a bolygó. A lemeztectonika elvei miatt a Csendes-óceán zsugorodik, az Atlanti-óceán tágul, Afrika összeütközik Európával néhány millió éven belül. A Parthenón, a Colosseum, Velence, a Kárpát-medence egy 8 kilométer

magas hegylánccá passzírozódik össze. Ha lesznek nagyvárosok, a ma városainak emlékei vastag beton és üledék alatt lesznek. Ha a szárazföldre 250 millió év múlva összeállnak egy kontinenssé, akkor a szárazföld belsejében élehetetlen sivatagok terpeszkednek majd. Mire a hamuból is kamu lesz 5 milliárd év múlva, a Nap fűtőanyaga elfogy, s az összeomló csillag elnyeli azt, ami Földből maradt.

Az űr rideg magányában rója bolygók köreit. A születő és meghaló csillagok, a kvazárok olyan veszélyeket hordoznak, amikről az űrszondák, űrteleszkópok jóvoltából mindössze néhány nemzedék óta kezd fogalmunk lenni. A nép ámitására látványos filmprodukciók regélik el a világ végét, miszerint kőolajfűrészek atombombáival fel tudnának robbantani egy aszteroidát; vagy a politikának fricskát dobva szatírákat írnak e témából; vagy legújabbán szuper CGI-vel – az őslénykutatók által jól megkritizáltan – élvezhetjük a Netflixen az elmúlt 4 milliárd év megpróbáltatásait. Pedig a dínók és köztünk az a legfőbb különbség, hogy fel tudjuk fogni állapotunkat, létezésünket, kapcsolatainkat, a világot, a világra adott válaszainkat, tudunk értelmesen közölni önmagunkról, élőlényekről, tárgyakról, elvont dolgokról egy nagyon ritka civilizációban.

Látható-e a jövő? Igen, és nem. Igen, mert ami számszakilag kiszámolható,

annak nagy valószínűséggel sejdíthető a bekövetkezése. Ilyen az óceánfenék szétterülésének mértéke az óceáni hátságokon, a Hold távolodása a Földtől, a bolygók égi mechanikája, a Nap élelciklusa, a Tejút összeütközése az Androméda-galaxissal, a Tejútunkat tartalmazó Lokális Halmaz közeledése a Nagy Attraktorhoz. Van, ahol annyi változó van, hogy sejtjük, de nem tudunk pontos előrejelzéseket tenni. Ilyen a földrengés, az, hogy a karácsony kopog-e vagy locsog. Nem tudunk viszont biztosat mondani az emberi döntésekről. 1914-ben a világon lélegző egy és háromnegyed milliárd ember túlnyomó többsége békét, jólétet, szabadságot akart, a világ sorsát mégis néhány mentális kertitörp határozta meg: a „Fekete Kéz” szerb terrorsejtet pénzelő és kiképző Dragutin Dmitrijevi (Apis); a merényletet végrehajtó, a gyűlölet és sovinizmus (meg a tbc) lázában égő Gavrilo Princip; az 1914. július 28-i látogatást pancser módon levezénylő Oskar Potiorek (Bosznia-Hercegovina tartományfőnöke); a béna kezű II. Vilmos német császár-aki világeletemben nagy katonát akart lenni, akivel kibabráltak a mozgósítást elrendelő tábornokai; a szenilis Ferenc József, aki legpotensebb férfiúként akart dönteni birodalma kül-, had-, és ezeket finanszírozó pénzügyeiben, s pont sorsdöntő napokban borították el az akták. A nem állami szereplők nem látták át, hogy cselekedeteik milyen lavinát

indítanak el. Az állami szereplők nem látták át, hogy a bonyolult korai végfűtőgépek, a hadkiegészítési, hadiipari komplexum beindítása milyen következményekkel jár. (Vajon ma átlátják-e?) A feltehető esetlegességekből, a várható jövőből a létező legrosszabb következtetést be négy éven át, ami a templomfalra vésett 11 millió fiatal életén átgázolt; ami azután egy személy miatt bekövetkezett világegés főpróbája lett; amit az iskolában megtanulunk a forrásokkal bizonyítható múlt, a történelem.

A jelenkorban forgolódó, világ sorsára ható, különböző mentális állapotokban lévő, átlagos, kiemelkedő, kiemelten hatalmában megütődött, döntési kényszerekben kecmegő, eltérően (pontos, munkamániás-avagy slamos, megszállott) bürokratikus rendszerek csúcán lévő szereplők felelőssége ezért nagy. A világ már kétszer belecsúszott egy negatív visszacsatolási spirálba, ahol folyamatára választós állomásából mindig a rosszabb válasz ugrott fel. De nemcsak a csúcson trónoló 204 állam, az öt elismert szuper erejű hatalma nagy, hanem annak 8 milliárd lakosnak is, amely túlfogyasztás helyett választhatja az önkorlátozást, a hímachináció felkorbácsolt érzelmeire hallgatás helyett a belátást, a semmi helyett a reményt, az útszéli hangnemet helyett az odafigyelést, a tisztességet, a tartást.

Kollégát keresünk

A Dunaszentpáli Közös Önkormányzati Hivatal pályázatot hirdet Közszolgálati jogviszony (Kttv.) keretében

Pénzügyi-gazdálkodási ügyintéző Munkakör/feladatkör betöltésére.

Tevékenységi kör (ellátandó feladatok): települési önkormányzat vonatkozásában pénzügyi-gazdálkodási feladatok ellátása: kötelezettségvállalások, nyilvántartások, utalások, számlázás, költségvetési rendelet tervezet előkészítése, a költségvetés végrehajtásához kapcsolódó tájékoztatók, beszámolók elkészítése, zárszámadás előkészítése, költségvetési támogatások igénylése, azokkal való elszámolás a Magyar Államkincstár részére, valamint a feladatkört érintő egyéb teljesítendő adatszolgáltatások elkészítése, analitikus nyilvántartások vezetése, vagyongazdálkodási feladatok ellátása, leltározási, selejtezési feladatok elvégzése, pénztárosi feladatok ellátása, KIRA program használata és a munkaügyek e programban történő teljes körű ügyintézése.

Betöltendő állás jogviszonya: Közszolgálati jogviszony (Kttv.)

Foglalkoztatás időtartama, munkaideje, munkarendje, formája:

Határozott, 40 óra, teljes munkaidő (heti 40 óra), Teljes munkaidő

Munkavégzés helye: Dunaszentpál

Álláshirdető szervezet bemutatása: A Dunaszentpáli Közös Önkormányzati Hivatal székhelyén látja el feladatait.

A munkáltatóval, állással kapcsolatos egyéb lényeges információ megtalálható a

www.dunaszentpal.hu

oldalon.

A pályázat elbírálásának módja: A pályázatokról a Dunaszentpáli Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője dönt. A pályázat kiírója a pályázat eredménytelenné és érvénytelenné nyilvánításának jogát fenntartja.

A pályázat elbírálásának határideje: 2024.02.09. 00:00

Állás tervezett betöltésének időpontja: 2024.02.15.

Rendezvényeink 2024

XX. Népi Gyermekjáték és Gyermek Néptánc Fesztivál	március 28.
Falunap és búcsú	június 29.
Véradás	július 23.
Varga Lajos Emléktorna	szeptember 7.
Véradó bál	szeptember 14.
Tökfesztivál	október 5.
Idősek napja	november 9.
Jótekonysági Katalin bál	november 16.
Betlehem áldás, első gyertyagyújtás	november 30.
Adventi készülődés (szombatonként)	nov. 30-dec 21.
Falukarácsony	december 21.
Óévbúcsúztató tűzijáték	december 31.

Szeretettel várjuk rendezvényeinken!

A felsorolt programokon kívül intézményeink, civil szervezeteink még számos alkalommal várják az érdeklődőket, ezekről az eseményekről folyamatosan hírt adunk!

Dunaszentpál Község Önkormányzata

Iskolai hírek

Tartalmasan zártuk 2023-at

A 2023-as év vége répa, karalábé) kóstolhattak mozgalmasan telt a tanulók. Ezek az iskolánkban. Novemberben a 3. és 4. osztályosok a Lázár Ervin program keretében színházlátogatáson vettek részt. Tom Sawyer kalandjait tekintették meg.

Szintén 3. és 4. osztályosok könyvtári órán ismerkedhettek a könyvek, könyvtár és a kölcsönzés világával. Köszönjük szépen Nagy Szabolcsnak a lelkes előadást.

December 6-án - mindannyiunk öröme - ellátogatott iskolánkba a Mikulás. Énekszóval köszöntöttük a kedves látogatót. Minden tanulóról mondott néhány kedves szót, majd átadta az ajándékokat. Egy-egy fotó erejéig a Mikulás ölébe ülhettek a gyerekek.

Az év utolsó zöldségkóstolására is sor került. A program keretében idényzöldségeket (cékla,

répa, karalábé) kóstolhattak a tanulók. Ezek az alkalmakon nemcsak a nyers zöldségek ízével ismerkedhetnek a gyerekek, hanem az egészséges táplálkozás, egészséges életmód fontosságáról is tanulnak.

Magunkénak érezve Szabó T. Anna gondolatát: „Az ünnep azé, aki várja”, készülődtünk karácsony ünnepére. Csodaszép adventi koszorúkon minden héten eggyel több gyertya világított, mely jelezte az ünnep közeledtét. A gyertyagyújtási alkalmakkor adventi dalok éneklésével hangolódtunk a közelgő ünnepre.

December 16-án a falukarácsony keretében betlehemes műsort adtak elő tanulóink. Valamennyi gyerek nagyon szorgalmasan, lelkesen készült a fellépésre, rengeteget gyakoroltak. Köszönjük a szép számmal

megjelent közönség megtisztelő figyelmét.

December 21-ét - a téli szünet előtti utolsó napot - kedves meghívásnak eleget téve a dunaszegi iskolában töltöttük. Megtekintettük a nagyon szép, színvonalas karácsonyi műsort, majd karácsonyi díszeket készítettünk. Köszönjük az invitálást, nagyon jól éreztük magunkat.

Reméljük, hogy az idei év is hasonlóan, élményekben gazdagon telik majd.

Ezúton köszönjük a Dunaszegi Körzeti Általános Iskola és a dunaszentpáli önkormányzat dolgozóinak egész éves támogató munkáját, a szülői munkaközösség és a Duna-Gyöngye Óvoda együttműködését.

Mindenkinek sikeres, boldog új évet kívánnak az iskola tanuló és tanítói.

Meghívó

Ovisulira várjuk a gyerekeket

A Dunaszegi Körzeti Általános Iskola dunaszentpáli telephelye sok szeretettel meghívja Önt és gyermekét,

2024. február 15-én 15.30 órai kezdettel

ovisulis foglalkozásra.

A gyerekeknek játékos foglalkozást tartanak Tajti Zsuzsanna és Kovács Beáta tanítónénik.

A szülőknek Horváth Csilla osztályfőnök egy előadás keretében ad tájékoztatást az iskola életéről, munkájáról.

Pércsy Gábor intézményvezető

Véradás

Már most gondoljon rá!

Helyszín:

Iskola, Dunaszentpál

Időpont:

2024. július 23. délután

Dunaszentpáli Véradók Közössége

Aktív Polgárórség

2023-at összefoglalva, sok minden történt egyesületünk életében.

Kaptunk szolgálati járművet, kaptunk irodát, tabletet, számítógépet, pénzbeli támogatásokat.

A járműnek építettünk egy védelmére szolgáló beállót, az irodát felújítottuk, felszerelést vásároltunk.

Részt vettünk a faluban tartott minden rendezvényen: Tavaszi hulladékgyűjtés, Falunap, Tökfesztivál.

Akadt vashulladékgyűjtőkkel vagy épp céltalanul, a faluban bolyongó emberekkel.

Többször részt vettünk eltűnt emberek keresésében rendőrség, katasztrófavédelem és más egyesületek társaságában.

Részt vettünk az éves megyei Polgárőrnapon, Győrasszonyfán.

Természetesen mindezek mellett teljesítettünk járőrtemetői- és megyei labdarúgó

mérkőzéseken szolgálatot.

Szeretnénk mindent megköszönni támogatóinknak, tagjainknak, tagjaink családjának, feleségeinknek!

Ígérjük, jövőre is próbálunk mindent elkövetni, hogy ez a lendület ne törjön meg!

Zsebedics Tibor
elnök

Dunaszentpál
Község Önkéntes
Polgárőr Egyesülete

Nyugdíjas hírmondó

Ez történt 2023-ban

2023 -ban első találkozásként, 2023. február 21-én, kedden, délután 16 órakor gyülekeztünk a Lovas Panzió helyiségében. Álcot ragadtunk, maskarás bálba öltöztünk. Nagyon vidáman indítottuk el az esztendő!

Március 25-én, szombaton részt vettünk a faluszépítő akcióban. Tagtársaink a turisztikai épületben finomságokkal várták a szemétszedőket, faültetőket. Április 12-én tartott klubtalálkozáson a Nyugdíjas Klub vezetője ismertette az éves programtervet.

Május 3-án is találkoztunk megszokott helyünkön paprikás krumplit főztünk.

Május 11-én, csütörtökön muskántlit, dália, kannavirágot ültettünk község közterületein: az önkormányzat hivatalának ablakaiba, hivatal előtti virágtartókba, az iskola ablakaiba, az autóbuszfordulóhoz, valamint a turisztika és az ezredévi kereszt köré.

Május 27-én, falunapon nagyon elfoglaltak voltunk. Emberségesen elfáradtunk, de örültünk is, hogy pultunkról minden éték elfogyott. Június 7-én ismét bográcsoztunk egyet.

Augusztus 11-én útra keltünk: megtekintettük Bodajkon a Mindenkor Segítő Szűzanya Kegytemplomát, Fehérvárcsurgón a Károlyi-család felújított kastélyát, benne Vajay Szabolcs történész hagyatékát, valamint két eredet Ferrabosco -festményt. Az itt található cukrászdában fagyiztunk.

Székesfehérvárott városnézésen voltunk, majd szabad program volt, utána Zámolyon fél hatkor jó hangulatban megvacsoráltunk. Közben nem tartott vissza Duna-part, a Strandi Büfénél lecsófőzésnél is közreműködtünk.

Szeptember 6-án 17:00 órakor Nagy Szabolcs tartott előadást Dunaszentpál történetéről.

Szeptember 13-án délután Kistérségi Nyugdíjas Találkozó voltunk hivatalosak Dunaszegen. Itt a környékbeli nyugdíjas klubok produkciót tekintettük meg, majd kellemes eszmecserevel közelgett el az este.

Október 4-én még egy kézműveskedő délutánnal telt a klubgyűlésünk, hogy aztán október 7-én déli harangkongasztól esti tücsökciripelésig süljön kezünk

után a tejfölső száju lángos, a pompázó töki pompos, hungarikummá vált kürtős, a csalafinta néző csalogató palacsinta.

November 11-én Az összes dunaszentpáli időst köszönhattük hagyományos ebédünkön, ahol a éneklő pék dalolt.

Nagyon örülünk annak, hogy ez évben ismét együtt tudunk működni a Vértó Csoport tagjaival, nagyon örülünk annak, hogy ilyen sokszor, ennyire gazdag programon tudunk együtt lenni az Önkormányzat segítségének köszönhetően.

Szomorúak vagyunk amiatt, hogy el kellett búcsúznunk tagtársainktól, Losonczi Károlytól és Kelemen Istvánnétól.

Kedves Tagtársaink! Az Ősziórsza Nyugdíjas Klub a 2024. évben is tárt kapukkal vár! Tagtársaink és minden ismerősük széles programkínálatból válogathat, melyeken szeretettel látjuk őket! Az új tagok belépésével kapcsolatosan a klub vezetőjét keressék. A legközelebbi összejelentésünkről a klubvezető fog értesíteni minden érdekeltet. Az Ősziórszák krónikáját összegyűjtötte: Nagy Szabolcs

Egyházi hírek

A Dunaszentpáli Szent Péter és Pál Római Katolikus Egyházközség közleménye

Stóladíjak 2024. 04. 01-től

Teljes összeg (Ft)

I. Szentmisék:

Csendes: 2.000,-

Orgonás: 4.000,-

III. Temetés:

Temetés kántor nélkül:

20.000,-

Temetés kántorral: 35.000,-

Sírkő megáldása: 7.000,-

V. Egyházközségi

hozzájárulás:

Aktív dolgozó: 6.000 Ft/év

Nyugdíjas: 4.000 Ft/év

II. Esküvő:

Csendes esketés 20.000,-

Orgonás esketés: 40.000,-

IV. Harangozás

Egy harang esetén: 2.000,-

Több harang esetén: 2.500,-

Tenger Szilárd plébános

Anyakönyvi események 2023

Világra jöttek:

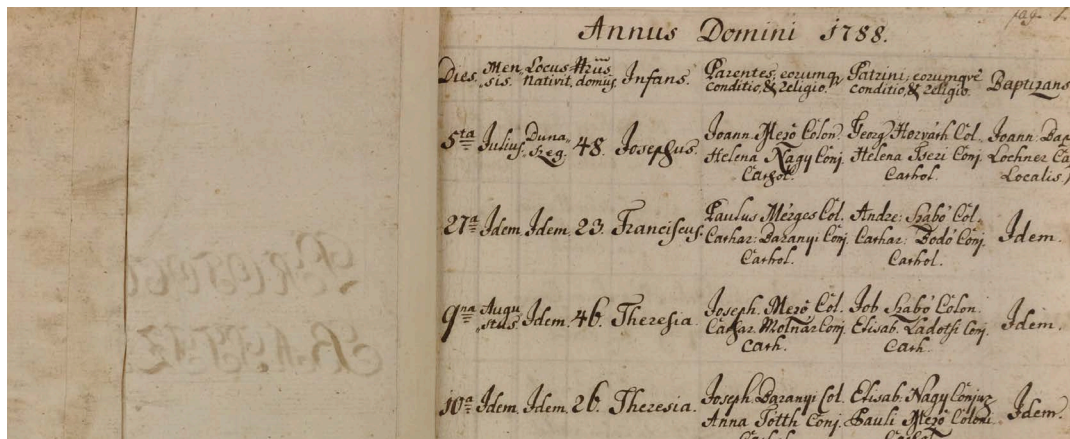
Németh Nina
Szalai Ábel
Babos Borbála,
Dénes Donát,
Valiczko Csenge,
Kovács Bence,
Vida Zente

Elhunytak:

Id. Fekete Vilmosné,
Varga Imréné,
Kelemen Istvánné

Összeházasodtak:

Csiba Julianna- Abdai Bálint,
Losonczi Dorottya- Mészáros
Norbert,
Alföldi Mónika-Beke Tamás,
Szántai Gabriella- Strama
Balázs

Kert januárban

5+1 fontos kerti teendő, amit januárban kell elvégezned.

1. Használd fel a fenyőfát a kertben. A fák tövébe szórva például talajtakarónak is tökéletes a fenyőfa, mivel kiváló tápanyagforrás, és a talaj nedvességét is megtartja. A tűlevelek továbbá felhasználhatók a növények trágyázására, a fa pedig komposztként is bevethető a kertben.

2. Előmulccsal! A mulcsozás azért elengedhetetlen része a kerti teendőknek, mert segít megvédeni a növényeket a hidegtől, valamint megtartja a nedvességet a talajban. Ezenfelül pedig a gyomok növekedését is képes csökkenteni.

3. Készülj fel a fagyra Az év elején természetesen még sokszor előfordulhat, hogy fagypont alatt marad a hőmérséklet, de szerencsére ez ellen is akad megoldás. Először is távolítsd el óvatosan a havat a növényekről, majd takard le (lepedővel vagy hasonló pamutzövettel) őket. Ezzel megakadályozhatod a levelek megfagyását.

4. Jöhet egy kis metszés is Ha mínusz 5 fok alatt alakul a hőmérséklet, akkor nem szabad megmetszeni a fákat, ugyanis ilyenkor ridegebb a növények szövete, emiatt pedig könnyebben megsérülhetnek. Év elején szokás megmetszeni a szőlőt, az őszi málnát, a fügét és a lilaakácot is. A metszés során keletkezett gallyakat helyezd

az évelő ágyásokra.

5. Gondoskodj a madarokról Fontos, hogy januárban ne csak a növényeidre gondolj, hanem például a kismadarakra is. Készíts nekik házikót vagy etetőt, és adj nekik elegendő eleséget. Az etetőkbe helyezz olajos magvakat, szalonnabőrket vagy faggyút. Ha szükséges, akkor helyezz nekik ki egy madáritatót is

+1. Szerezz be vetőmagokat Akár már januárban vásárolhatsz vetőmagot, hiszen év elején szokás ültetési tervet készíteni. Ha megvagy a terveddel, akkor szerezd be minden olyan zöldség, gyümölcs és virág magját, amire szükséged lesz idén.

Ne nézz fel, nézz le!

Avagy a kicsinyítés nem lekicsinylés, hanem ábrázolás

Hajózni kell -mert az Írás szerint özönvíznai tengerek potyognak az égből, mert tudni szeretnénk, mi van a nagy víz másik oldalán, másrészt fontos dolog tudni, mi hol van-az utódoknak is,- ebből következőleg lőn térkép. Az anyagvizsgálatok szerint kb. 10 ezer éves az Idaho (USA) állambeli Térképszikla. Az újkőkori Catal Höyükben egy falfestmény őrizi város sejtes szerkezetét. Az itáliai Val Camonicában sziklavészetek, pöttyök emlékeztetik, hogy az út mellett hány patak található. Kr. e. 2300 körül készült az asszíriai Kirkuk környéki Nuzi városának földjeit ábrázoló agyagtábla. IV. Ramszesz († Kr. e. 1149) egyiptomi fáraó sírjában maradt fenn, az Ammenakhte írnok által készített térkép, melyen a mai Vádi Hammamet ezüstabányái található, s őrzési helyéről Torinói Papyrusznak nevezik. Az alexandriai könyvtárban dolgozó Klaudiosz Ptolemaiosz Geographiké c. műve már koordináták szerint sorolja fel az ismert világot. Egy rácsrendszer őrizi régvolt városok, törzsek neveit. A Kr. u. 4. századra véglegesített Tabula Peutingeriana a római térképészet összegzése, egy elnyúlt papírtekercs, mely nemcsak a városok, őrállomások nevét örökíti meg, hanem a köztük

levő távolságot, Konrad Peutinger (1465-1547) augsburgi műgyűjtő nevében maradt fenn. A 800 körüli másolatban fennmaradt Corpus Agrimensarum egy részletes koordinátalista. Septimius Severus idején (203-208) márványba vésték Róma térképét is: A Béke Templomában állt bekarcolt térkép 150 márványlapra terjedt ki, amelyek együttes mérete kb. 18,10 × 13 méter volt, 1186 darab maradt fenn belőle, házak szintjén részletes. Minden korszak készített világtérképet: 776 körül Beatus, a hispániai (Asztúria) Santo Toribio de Liébana szerzetese; 10. században egy ismeretlen pap Canterburyben; a Bourges (ejtsd: burzs) közeli Chalivoy-Milonban (ejtsd: salivua mijo) 6 m hosszú mappát festettek a templom falára; állítólag Gervasius prépost készítette Ottónak, Brunswick hercegének 12.. között az ún. Ebstorfi térképet, amely eredetije a II. világháborúban odaveszett. Al -Idrísi arab földrajztudós, aki II. Roger szicíliai hercegnek dolgozott, egy ezüstlapra vésette fel a világot, ennek pergamenmásolata maradt fenn, ezen már szerepel a Csallóköz. Már az ókorban is tudták, hogy a Föld gömbölyű, ezt vallotta Püthagorasz, Parmenidész. Erasztoszthenész

még a Föld kerületét ki tudta számolni. Mindössze 75 km-t tévedett. Minden középkori tudós tisztában volt a Föld alakjával. Kolumbusz $\frac{1}{4}$ -del kisebbnek tartotta a Egyenlítő hosszát. (A mai laposföld-hit Samuel Rowbotham író szüleménye, s szorosan kapcsolódik az amerikai Prérin kialakult szélsőjobbaldali vallásos biblicsoportokhoz.) 1290 körüli készült pisai portolán, amely nemcsak a koordinátákat, hanem a szélirányt tartalmazza, így segítve hajósokat. 1538-ban nyomtatták ki a németalföldi Mercator atlaszát, mely alkalmazza vetület elvét. A legnépszerűbbek az ugyancsak németalföldi Ortelius (1584), és Villem Jansoon Bleau (1630) atlaszai voltak. A felvilágosodás államai mindent akarnak tudni földjükről, Európában megindulnak a katonai felmérések, amelyek egybevethetők a maiakkal pontosságban. A XX. században a világ minden csücske felmérésre került, legutóbb 1956-58 közt a mélytengeri hátságok és árkok, sőt a jég földte Grönland és Antarktisz jege alatti kősziklák is. A műholdak mérései a Hold, a Mars, a Vénusz „domborulatait” tanulmányozhatjuk, sőt a színképelemzésnek köszönhetően a tudósok fényévekre lévő csillagok

körül keringő bolygók méretére, összetételére is következtetni tudnak. A múltba látnak, mert az egyre jobb műszerek és képalkotó eljárások által rögzített fény, rádiójel, gamma sugár, gravitációs hullám több száz, ezer, millió éve utazott.

Dunaszentpál környékéről az antik görög tudósok jegyzik meg: a Duna ágakra bomlik. Ptolemaiosz szerint a mecséri parton a bóioszok, a szentpáli- csallóközi részen a rakatai, teraktriai; Brigetio (Szőny)-Solva (Esztergom) a kampoi; a Dunakanyarban kydnoi törzsek laktak. Feljegyzi Khertobalos erődjét a mai Deutsch -Altenburg és Szőny között, ez talán Győr legrégebbi neve. Lázár deák térképén (1528) már szerepel Bajcs, Szigete (a kisebb szigeten), Gútor, Syellye (= Süly), (Nagy-) Bodak, Ásvántél (=Ásványtó pusztá, Kolozsnéma és Nagykeszi közt, a nagyobb szigeten). Pálffy Géza a az Angielini -fivérek tevékenységéről készült művében többek között kettő, az 1570-es években készült térképet közöl, ahol kiterjedt erdők vannak Az Öreg-Duna mellett, és Zámoly előtt egy sziget van. Egy harmadik digitalizált térképen, amelyet a németországi Baden-Württemberg Tartományi Központi Levéltár, Karlsruhe őriz, látható, hogy 1670 körül a Szigetköz a Tóköz felől szegélyező Mosoni-

Duna nagyjából ugyanarra folyt, mint ma. Egyedüli kivétel az, hogy a Kis-és Nagymorotva-tó még élő víz volt, viszont nagyjából a mai közüttől északra már a mai medréhez közel folyt a folyó. Tovább tanulmányozva a térképet, látható, hogy Szentpáltól keletre ömlik a Mosoni-Dunába egy ér, valószínűleg a Selke a mai Zsejkénél, vagy a Foki-ér Dunaszegen. Egy szigeten van Hédervár, Ráró, Remete, Ladamér. Zámoly, Újfalu külön szigeten. A Felső- Szigetközben erecskével elválasztott Püski, Darnó, Kálnok... Ásvány még bent van az Öreg-Duna mellett. Dunaszeg és Szentpál között erdőség van, ennek emléke a ma is meglévő Tólhát dűlőnév, melyet –dicséretesen-utcanévé emeltek. Szentpál határában a Duna partján ott a Szíleserdő. A térkép valószínűleg magas vízállás idején készült. Johann Christoph Müller térképén (1709) szerepel Ásvány, Ráró, Hédervár, Dunaszeg, de Szentpál nem. 1786 -ban készült Magyar István hites földmérő Győr és Moson vármegye térképe, mely fejtetőre állítva írja le a két megyét, minden akkor létező falu szerepel rajta. A legszebb, legnépszerűbb atlasz Lipszky János kapitány alkotása (1808), ezen Zsejke előtt, a Gémesek helyén erdőség van, Ásvány és Ráró erdővel van körül véve, de Szentpál a Cinfarka

dűlőbe „csúsztott”, már lakott hely Czikola és Galambos. Még lakták Telketőt, kiterjedt erdők voltak a mai dunaszegi Csikor, az újfalusi Lajma és Szabadi háromszögében. 1815-ben a Viczay- uradalom is íratott egy mappát: félreérthetetlenül megmutatja, hogy Oltva falu az ásványi Újsziget mellett, míg Kendermedve a mai patkányospusztai csárda helyén volt. 1837-ben Király Lajos [Tekintetes] N[emes] Győr V[árme] gy[éne]k hites Mérnöke még a tagosítás előtti dűlők alakját, nadrágszíjparcelláit jegyzi fel. A katonai térképek a hungaricana.hu-n böngészhetők. De aki elég türelmes, ráakadhat a legkorábbi műholdfotókra, amelyen egy ház látszik a Szabadság utcában. Ma markunkba jön a térkép: a piros pöttyre kattintva, még keresett címen lévő épület fényképe is megjelenik, de az utcán mehetünk- úgy, hogy ott se vagyunk, oda-vissza-. De digitális térben, hacsak nem töltöttük le a VPN-t, nyomon követhetőek vagyunk. Ámbátor, lehet, hogy ez is csak egy kémvics...A világ kinyílt: távoli csodái, pusztuló környezetünk képe, békés üdülőhelyek, támadó front-ékek, elzárkózó evilági pillanat-csillagok s a nyomor szomorúsága mind-mind látható.

Nagy Szabolcs

Recept

Málnakrémés fánk

Hozzávalók (6 adag)	A krémhez:	1 csomag habfixáló
A tésztához:	25 dkg mascarpone	A málnaszóséhoz:
2 dl víz	1 evőkanál zselatinfix	2 dl gyümölcslé (friss málnalé)
10 evőkanál sertészsír	5 evőkanál porcukor	4 evőkanál cukor
20 dkg finomliszt	1 dl gyümölcslé (friss málnalé)	1 evőkanál zselatinfix
5 db tojás	2 dl habtejszín	
1 csipet só		

Két nagy tepsit kibélelünk zsírpapírral. A vizet lábosba öntjük. Beletesszük a sót és a zsírt. Ha már forr, beleöntjük a lisztet, és addig keverjük, amíg összeáll (2-3 perc). A tűzről levesszük. Amíg forró, egyesével elkeverjük benne a tojásokat.

A zsírpapírral bélelt tepsire 6 cm távolságban dió nagyságú halmokat rakunk, a tetejét simára igazítjuk. Az előmelegített 220 fokos légkeveréses sütőbe mindkét tepsit betesszük. 10 perc után a hőfokot 190 fokra csökkentjük, és kb.15 percig még sütjük. A sütőajtót

közben kinyitni nem szabad, mert a tészta összeesik.

Amíg a fánkok sülnek, elkészítjük a krémet. Összekeverjük a mascarpone-t, a zselatin fixet, a porcukrot és a málnalét. Hozzákeverjük a habfixálóval felvert tejszínt. A málnalét a cukorral összefőzzük, és a zselatin fixet belekeverjük. A fánkocskákat, ha kihültek, megtöltjük a krémmel, a szószt tálaláskor mellé csöpögtetjük.

A hónap mondása:

**De mi van, ha csak álmodjuk, hogy képzeljük, amitől félünk?
(Bödőcs Tibor)**

Könnyed

- **Milyen szobák** vannak a pók lakásában?

- ???

- Csupa hálószoba.

Golfpálya öltözőjében egy fickó gyönyörködik egy golflabdában.

- Új? - kérdezi a haverja.

- Ez a világ legjobb golflabdája!

- Miért?

- Nem lehet elveszíteni. Beütöd a sűrűbe, fütyül. Erdőbe ütöd, sípol. A vízen úszik, sötétben foszforeszkál...

- És hogy szerezted?

- Találtam.

A kártyaasztal mellől felpattan az egyik játékos:

- Ezt én nem tűröm tovább! Ez a fickó szemérmetlenül csal!

- Ugyan már, miből gondolod? - kérdik a többiek.

- Abból, hogy folyamatosan más lapokkal játszik, mint amiket lleosztok neki!

A skót kisgyerek lelkendezve megy haza.

- Képzeld apa! Ma spóroltam 2 fontot.

- Hogyan kisfiam?

- Az iskolából hazafelé nem ültem fel a villamosra, hanem szaladtam utána.

- Jajj de hülye vagy fiam, miért nem taxi után szaladtál? Akkor sokkal többet spóroltál volna.

Tanárnő a gyerekhez:

- **Apu!** Mi az a kolibri?

- Móricka, van házid?

- Az? Az egy... különleges halfajta.

- Van. Töltsek?

- Hal? De hát itt azt írják, hogy a kolibri virágról virágra száll.

- Látod, most már azt is tudod, hogy milyen ügyes!

- **Képzeld, terhes vagyok!** - mondja a szőke nő a férjének!

- Ez nagyszerű, drágám!

- És van egy még nagyszerűbb hírem is: képzeld, ikrek lesznek!

- Ikrek? De ezt ilyen korán még nem lehet megállapítani! Miből gondolod, hogy ikrek lesznek?

- Mert a gyógyszertárban két terhességi tesztet vettem, és mind a kettő pozitív lett!

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Felnőtt Háziorvosi rendelés

Dr. Környei Miklós

Telefon: 70 / 317 - 9519

Hétfő: 8 00- 12 00 Dunaszeg

Kedd: 11 00 – 12 30 Dunaszentpál

Szerda: 12 30 – 16 00 Dunaszeg

Csütörtök: 11 00 - 12 30 Dunaszentpál

7 45 – 10 30 Győrladamér

Péntek: 8 00 – 12 00 Dunaszeg

06 70 317 9519

ereceptek@gmail.com

Fertetics Csemege Bolt

Telefon: 96/602 - 389

Nyitva tartás:

Hétfő - Péntek: 06 30- 16 00

Szombat: 06 30 – 11 00

Dunaszentpál Község Önkormányzata

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 13 00 – 16 00

Kedd: 8 00 – 12 00, 13 00 -16 00

Szerda: nincs ügyfélfogadás

Csütörtök: 8 00-12 00, 13 00-16 00

Péntek: 8 00 – 12 00

Jegyzői ügyfélfogadás: Csütörtök 8 00 – 16 00

Telefon: 96/352-026

GYERMEKORVOSI RENDELÉSI IDŐ

HÉTFŐ:	7.00 – 8.00	DUNASZEG	BETEGRENDEL
	8.00 – 9.00	DUNASZEG	ISKOLAEGÉSZS
	9.00 – 10.30	DUNASZEG	BETEGRENDEL
	11.00 – 12.00	DUNASZENTPÁL	BETEGRENDEL

KEDD:	12.00 – 17.00	PÁROS HÉT:	DUNASZEG
	12.00 – 17.00	PÁRATLAN HÉT:	GYŐRZÁMOLY

**PREVENCIÓS RENDELÉS CSAK IDŐPONTOSOK!
AKUT ELLÁTÁS KEDDI NAPOKON 16-17-IG
BEJELENTKEZÉS SZÜKSÉGES!**

SZERDA:	12.00 – 13.00	GYŐRÚJFALU	ISKOLAEGÉSZS
	13.00 – 15.00	GYŐRÚJFALU	BETEGRENDEL

CSÜTÖRTÖK:	8.00 – 9.00	GYŐRLADAMÉR	ISKOLAEGÉSZS
	9.00 – 11.00	GYŐRLADAMÉR	BETEGRENDEL

PÉNTEK:	12.00 – 13.00	GYŐRZÁMOLY	ISKOLAEGÉSZS
	13.00 – 17.00	GYŐRZÁMOLY	BETEGRENDEL

**DUNASZEG, DUNASZENTPÁL, GYŐRLADAMÉR:
DR. SZÉDELYI NIKOLETTA
06 30 380 2735**

**GYŐRZÁMOLY, GYŐRÚJFALU :
DR. LŐRINCZY KATALIN
06 30 446 9090**

**BAZSÓNÉ BÉNYI DEBÓRA
Asszisztens**

További elérhetőségeink:

Rendelő telefonszáma: 06 20 595 2590

E-mail: gyerekrendelo.szigetkoz@gmail.com

Facebook: Szigetközi Gyermekorvosi Rendelő 2023 csoport (tájékoztató jt
Rendelő Új Szigetközi Gyermekorvosi (macis profilkép) messenger

Szentmise rend Dunaszentpálon:

Minden vasárnap: 9 óra 45 perckor

Plébános: Tenger Szilárd

Elérhetősége: Dunaszegi Plébánia

9174 Dunaszeg Fő utca 17.

Maya Minimarket

Nyitva tartás:

Hétfő - Péntek: 06 00- 17 00

Szombat: 06 00 – 12 00

Tel: 30/729 2229

Dunaszegi Hulladékudvar:

Péntek: 14 00-18 00

Szombat: 10 00-13 30

Impresszum

Kiadja: Dunaszentpál Község Önkormányzata Cím: 9175 Dunaszentpál Iskola tér 1. Felelős kiadó: Csontos Attila polgármester. Véleményét és észrevételét várjuk a kultura@dunaszentpal.hu e-mail címen. Készült 250 példányban.